

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 47 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 15. NOVEMBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1485.

Harrie Matson Giffin, Jamaika Plain, U. S. A.

Tarna spojnica.

Prijava od 2. septembra 1921.

Važi od 1. marta 1923.

Pravo prvenstva od 13. avgusta 1919. (U. S. A.).

Pronalazak, koji će se opisati, odnosi se na jednu tarnu spojnicu. Glavna svrha pronalaska sastoji se u tome, da se stvori jedna spojница, koja je jednostavna u gradnji i da se njezini dijelovi lako mogu izmjeniti ili na takav način mogu spojiti, da se mogu preudesiti raznovrsnim načinima prenašanja prenašanje sile.

U crtariji je prikazana jedna vrsta izvedbe pronalaska.

Slika 1. prikazuje jednu spojnicu, dijelom u pogledu sa strane, dijelom u osnovnom prorezu, na kojoj se može spoznati, na čemu se pronalazak osniva, a dijelovi njezini odredjeni su za jedan odredjeni način prenašanja sile.

Slika 2. predočuje dijelom u pogledu sa strane, dijelom u osnovnom prorezu, poređaj za jednu spojnicu za vretena.

Slika 3. pokazuje jedan djelomičan osovni prorez* spojnice, koja je zgodna za jedan drugi način prenašanja sile, nego što je prikazan u slici 1.

Slika 4. je napokon jedan osovni prorez spojnice sličan onome u slici 3., ali u razmaknutom položaju.

Spojica se sastoji iz jednog cilindričnog glavnog tijela 11, koje je providjeno sa jednom prstenastom prirubnicom 12 i od jednoga protutijela 13, koje je u obliku šupljeg vretena prekretljivo prema prvoj namješteno i koje je providjeno sa jednom prstenastom prirubnicom 14 od istoga promjera kao i prirubnica 12. Protutijelo 13)

se pri tome može lako pomicati prema vretenu 10, na kojem je glavno tijelo (11) ne-pomično pričvršćeno. Prirubnica 14 pristaje sa svojim osegom tačno u prsten 5, koji je providjen sa jednom prstenastom spravom. Nutarnja ploha ove zadne stoji u dodiru sa izvanjom rukohom prirubnice 1 i povlači ovu sa sobom, kada se spojica sklopi.

Na sličan način obuhvaća prirubnicu 12 prstenasto tijelo 17, koje je providjeno sa prstenastom rukom 18. Nutarnja ploha ove zadnje, može se dovesti u doticaj sa izvanjom plohom prirubnice 1.

Prstenasta tijela 15 i 17 spojena su međusobno s višim vlačnih svornika 19. Svaki od ovih providjen je na jednom svom kraju sa jednom šestobridom glavicom 20, dočim je drugi kraj providjen sa vijkastim naezom, na koji je navita jedna pričvrsna matica 20. Na svakom svorniku 19 su nadalje među prstenastim tijelom 17 i pričvrsnom maticom 21 nataknuta dvije podložne ploče 22 i 23. Između zadnjih smještena su dva kraka 24 i 25, koji nose duguljaste izreze 26 i 27, za umetanje vlačnih svornika. Na drugom svom kraju su kraci 24 i 25 kod 26* odnosno 27* pričvršćeni u zglobo blizu jednoga kraja poluge 28. drugi kraj te poluge spojen je sa 29 na slobodnom kraju upravljača 30.

Drući kraj upravljača spojen je zglobo-vito kod 31 sa jednim namjestnim obručem 32, koji je na vretenu tako nataknut, da je

na njoj pomican u smjeru svoje dužine a rovidjen je sa prstenastom utorom 33 U ovoj utori smješten je obruč 34, koji je providjen sa klinom 35. Ove zadnje mogu biti smj štene, na po sebi poznat način, na kraju jedne odgovarajuće namjestne poluge.

Krak 24 providjen je na svojoj unutarnjoj plosi sa jednim poprečnim rebrrom 36, koje stoji u zajedničkom djelovanju sa jednom izbočinom od oblika V na protuležećoj plohi od kraka 25. Ovaj se klinasti dio sastoji dijelom iz jedne ravne pobočne plohe 37, koja stoji okomito na ozovini zavornja 19 i iz jedne nagnute tlačne plohe 38, koja je od pobočne ploče 37 nagnuta prema unutra.

Kada se razni dijelovi spojnica nalaze u svom sklopljenom stanju, onda rebro 36 pritiskuje na ravnу podbočnu plohu 37, kao što je to prikazano na crtežu u slici 1

Nadalje leži u spojenom stanju namjestni obruč 32 na pročelju glavnoga tijela 11. Namjestna matica 21 mora biti tako pritegnuta, da se stvara potrebni tarni tlak između sprave 18 i prirubnice 12.

Ako je dakle obruč 15 čvrsto pritisnut na prirubnicu 14 i ako se sprava 18 drži pod dovoljnim pritiskom u dodiru sa prirubnicom 12, onda se naravno svaki okreće vretena 10 i glavnog tijela 11 prenaša na protutijelo 13.

Čim se namjestni obruč 32 dovede u položaj koji je naznačen u slici 4, onda se kraci 24 i 25 pomicu u protivnom pravcu okomito prema osovini svornika 19, a rebro 36 pomicće se uzduž tlačne plohe 38, odmičući se od pobočne plohe 37.

Ovim se gibanjem krakova 24 i 25 sila napetosti, koja djeluje na svorniku 19, i stim ujedno i tarni tlak između sprave 18 i priruba 12 dovoljno umanjuje, da se spreči dalnje prenašanje okretaja na protutijelo 13.

Time, da se glavna tijela 11 i 13 provode sa prirubnicama 12 i 14 od jednakoga promjera, omogućeno je obruče 15 i 17 međusobno izmjenjivati, tako da obruč 15 prema slici 3 obuhvaća tjesno se priljubljujući na prirubnicu 12, dočim obruč 17 obuhvaća labavo prirubnicu 14. Time glavno tijelo 11 postaje onim dijelom spojnice, koji se tjera, umjesto da ono samo premaša kretnju, kao što je to slučaj kod poredjaja dijelova prema slici 1.

Da se različiti dijelovi spojnica sjedine u jednu spojnicu za vretena izluči se šuplie vreteno 13 i nadomjesti se sa jednim obručastim protu tijelom 39 prema sl 2.

Ovaj se dio 3) nepomično pričvršćuje na drugom vretenu pomoćn jednog sjegur-

nog vijka 41, a vreteno 40 mora pri tome ležati u smjeru osi od vretena 10.

Dio 39 je providjen sa jednim ležajem na valjke 44, koje je gradjeno na koji god poznati način, tako da sigurno obuhvaća kraj motke 10, pri čemu je ležaj na valjke umetnut u jednu izdubinu u napomenutom dijelu 39.

Tako je stvoren jedinstveni sistem od pojedinih naprava, a različni pojedini dijelovi ovih, mogu se na različan način međusobno spojiti, tako da se mogu na primjer dva izvjesna oblika tarnih spojnica proizvesti Iz toga razloga ne mora trgovac držati poveće skladište ovih raznih mogućih poredjaja, nego može ove sastaviti iz raznih gore opisanih pojedinih dijelova, koje ima u skladištu.

PATENTNI ZAHTJEVI:

1.) Tarna spojница, naznačena time, da je svaki od ovih dijelova, koji se imaju spajati (11 i 13) providjen sa jednom prirubnicom 12 odnosno 14 i da se ove prirubnice mogu pritisnuti sa svojim tarnim pločama jedna na drugu. Jednu prirubnicu obuhvaća tjesno tlačni obruč 15, a drugu prirubnicu obuhvaća labavo odgovarajući obruč 17. Jedan namjestni obruč 22 pritiše obe obruča (15 i 17) jednoga prema drugome, a ovi opet prenose pritisak na prije spomenute prirubnice.

2.) Tarna spojница prema pat. zaht. pod 1., naznačena time, da je koljenaste poluge pritišće ova tlačna obruča (15 i 17) u jednog prema drugome.

3.) Tarna spojница prema pat. zaht. pod 1. naznačena time, da je kroz tlačne obruče (15 i 17) proturen veći broj vlačnih svornika, koji osim toga, još prolaze kroz po dvije poluge Ove se poluge mogu sa strane namjestnog obruča 32 jedna prema drugoj pomicati i pri tome se jedno rebro 36, koje se na jednoj od tih poluga nalazi, pomicće uzduž jedne provodne krivulje 3. Rebro se konačno namiče na jednu, na osovini tlačnoga zavornja 19 okomitu potpornu plohu 37 i to u tu svrhu, da razmakne izvanje strane obiju poluga jednu od druge i da time dovede ova tlačna obruča (15 i 17), prema tome kako je stavljena matica 21 na vlačnome svorniku 19, u međusobni pritisak.

4.) Tlačna spojница prema pat. zaht. pod 1., naznačen time, da obe tarne prirubnice 12 i 14 na spojnim dijelovima, imaju isti promjer i da se tlačni obruči 15 i 17 mogu naizmjence staviti na njih.

5.) Tlačna spojnica prema patentnom zahtjevu 1, naznačena time, da je u jednom dijelu spojnice (39) spravljen jedan ležaj na valjke 44 koji obuhvaća onaj kraj vre-
tena 10, koji je u čvrstoj vezi sa drugim dijelom spojnice 11, tako da se ovaj, prema onome dijelu spojnice 39, koji nosi ležaje za valjke 44 drži u istoj osovini.

Fig. 1.

